

HISTORIA

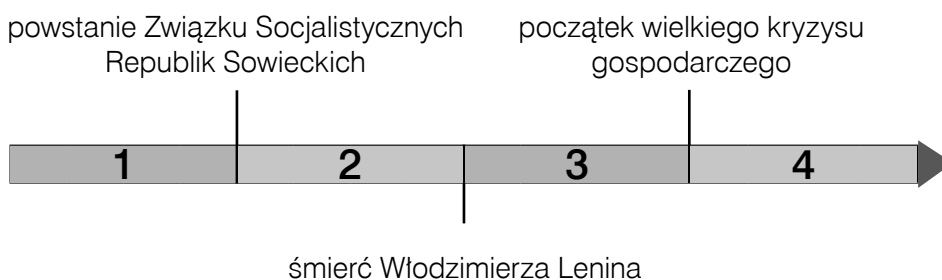
.....

Test składa się z 16 zadań. W zadaniach 1.–4., 6.–9., 11.–15. wybierz poprawną odpowiedź i zaznacz ją znakiem X. Jeśli się pomylisz, otocz kółkiem błędnie zaznaczoną odpowiedź i zaznacz właściwą. Odpowiedzi do zadań 5., 10., 16. zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Zadanie 1. (0–1)

Przeczytaj tekst, przyjrzyj się taśmie chronologicznej i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Już w okresie wojny domowej komuniści zapoczątkowali szereg radykalnych zmian, które przyczyniły się do załamania gospodarczego w Rosji. W 1921 roku Włodzimierz Lenin zatrzymał rozpoczęty wcześniej proces wprowadzania komunizmu w gospodarce i wdrożył założenia Nowej Polityki Ekonomicznej. Do urzeczywistnienia idei komunistycznych w sektorze gospodarczym powrócił Józef Stalin. W 1927 roku przyjęto pierwszy plan pięcioletni, zakładający szybkie uprzemysłowanie kraju, ale w efekcie wyniszczający społeczeństwo. Nawet krach na giełdach zachodnich w 1929 roku nie miał wpływu na zmianę kierunku polityki dyktatora.

Realizacja pierwszego planu pięcioletniego rozpoczęła się w ZSRS w okresie zaznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1. B. 2. C. 3. D. 4.

Zadanie 2. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Traktat pokojowy z Niemcami, będący efektem obrad w Paryżu, został podpisany w pałacu wersalskim. W chwili rozpoczęcia konferencji jednym z delegatów Polski był ówczesny premier Ignacy Paderewski. Stanowisko szefa rządu powierzono mu kilka tygodni po powrocie na ziemie polskie. Sławny pianista, zanim przybył do Warszawy, zatrzymał się w Poznaniu, a entuzjazm, z jakim przywitali go mieszkańcy miasta, stał się impulsem do wybuchu antyniemieckiego powstania w Wielkopolsce. Walka zbrojna Polaków o tę część ziem dawnego zaboru pruskiego ułatwiła polskiej delegacji w Paryżu uzyskanie zgody na przyłączenie Wielkopolski do Rzeczypospolitej.

Wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W każdym wierszu tabeli zaznacz literę spośród A–D.

- A. Przybycie Ignacego Paderewskiego do Poznania.
- B. Rozpoczęcie konferencji pokojowej w Paryżu.
- C. Wybuch powstania wielkopolskiego.
- D. Podpisanie traktatu wersalskiego.

I.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
II.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

Zadanie 3. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Zwołanie Sejmu Ustawodawczego zamykało pierwszy okres odbudowy państwa polskiego, w którym kluczową rolę odegrał Józef Piłsudski. Tuż po powrocie do Warszawy były dowódca Legionów Polskich przejął z rąk Rady Regencyjnej władzę wojskową, a 22 listopada został Tymczasowym Naczelnikiem Państwa. Jedną z pierwszych decyzji Józefa Piłsudskiego jako głowy państwa było wydanie dekretu o przeprowadzeniu wyborów do Sejmu Ustawodawczego. Głównym zadaniem tego organu władzy było uchwalenie konstytucji, co nastąpiło dwa lata później.

Szereg, w którym uporządkowano chronologicznie wydarzenia, to

- A. wybory do Sejmu Ustawodawczego → uchwalenie konstytucji marcowej → powołanie Rady Regencyjnej.
- B. powołanie Rady Regencyjnej → uchwalenie konstytucji marcowej → wybory do Sejmu Ustawodawczego.
- C. wybory do Sejmu Ustawodawczego → powołanie Rady Regencyjnej → uchwalenie konstytucji marcowej.
- D. powołanie Rady Regencyjnej → wybory do Sejmu Ustawodawczego → uchwalenie konstytucji marcowej.

Zadanie 4. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

W początkach lat dwudziestych ubiegłego stulecia partia nazistowska ([...] NSDAP) była jednym z licznych radykalnych ugrupowań politycznych, zdobywających w Niemczech poparcie wskutek rozczarowania społeczeństwa wynikiem I wojny światowej.

Początki [...] kariery politycznej [Adolfa Hitlera] nie wróżyły [mu] późniejszego sukcesu. Gdy po nieudanej próbie zamachu stanu w Monachium opuścił więzienie (1924), gospodarka niemiecka właśnie odzyskiwała równowagę [...], przez co podatność Niemców na hasła radykalne znacznie zmalała. Hitler skupił się zatem na odtworzeniu struktur partii [...] i czekał na okazję.

Nadarzyła się ona już wkrótce, z chwilą wybuchu światowego kryzysu w 1929 roku. Katastrofa gospodarcza i wielomilionowe bezrobocie postawiły wielu Niemców w położeniu zupełnie dramatycznym. [...] wyborcy byli gotowi głosować na kogokolwiek, kto tylko byłby w stanie [...] zaproponować środki zaradcze. Najbardziej zdesperowani dostrzegali wybór tylko pomiędzy komunistami i nazistami. [...]

Wbrew nadziejom Hitlera NSDAP nigdy w wolnych wyborach nie osiągnęła wyniku pozwalającego na sprawowanie samodzielnych rządów. Istniały w Niemczech partie i grupy społeczne, które okazywały sprzeciw wobec zarówno celów, jak i brutalnych metod prowadzenia przez nazistów walki politycznej. Ich wpływ okazał się jednak zbyt słaby, zaś elity demokratyczne były zbyt skłócone i zdezorientowane, aby powstrzymać Hitlera na drodze ku władzy. W rezultacie w styczniu 1933 roku, po kolejnym kryzysie gabinetowym, prezydent Hindenburg desygnował Hitlera na stanowisko kanclerza Niemiec. Był to przełomowy moment w dziejach republiki weimarskiej i jednocześnie początek jej końca.

Źródło: Miejsce Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau Były Niemiecki Nazistowski Obóz Koncentracyjny i Zagłady, *Historia*, www.auschwitz.org [dostęp: 12.04.2022].

Adolf Hitler został kanclerzem w momencie, gdy w Niemczech

- A. wprowadzono rządy republikańskie.
- B. nastąpiło załamanie gospodarcze.
- C. utworzono partię narodowosocjalistyczną.
- D. wzrosła stabilność polityczna.

Zadanie 5. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Podpisanie rozejmu 11 listopada 1918 r. i zakończenie I wojny światowej przesądziły o powstaniu niepodległej Polski, ale nie wyznaczyły granic państwa. Walka o nie trwała jeszcze pięć lat – najdłuższą i najtrudniejszą była walka o granicę wschodnią.

Dla rządzących w Rosji bolszewików Kresy i Polska stanowić miały „czerwony pomost”, dzięki któremu rewolucja komunistyczna dotrze do krajów Europy Zachodniej. Zajęcie terenów na zachód od Bugu dawało możliwość realizacji eksperymentu politycznego – idei likwidacji państw narodowych i powstania wspólnoty komunistycznej. [...]

Gdyby nie udało się obronić Warszawy, Polska Republika Rad stałaby się faktem. Upadek Polski pociągnąłby za sobą upadek państw bałtyckich, zachwianie systemu wersalskiego w Europie i próbę przeniesienia rewolucji na zachód. Obrona Warszawy zapobiegła bolszewizacji Europy. Dla polskiego społeczeństwa zwycięstwo w wojnie z Rosją Sowiecką miało znaczenie moralne. Był to pierwszy od 220 lat sukces Polski na arenie międzynarodowej i pierwsza od 220 lat wojna wygrana samodzielnie przez armię polską.

Źródło: B. Wolszczak, *Czy potrzeba było cudu? Bitwa Warszawska 1920 r.*, 10 sierpnia 2016, www.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

Napisz, jaki cel chcieli osiągnąć bolszewicy, gdy rozpoczęli wojnę z Polską. Wyjaśnij, jakie znaczenie miała dla państwa polskiego obrona Warszawy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0–1)

Przyjrzyj się mapie i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

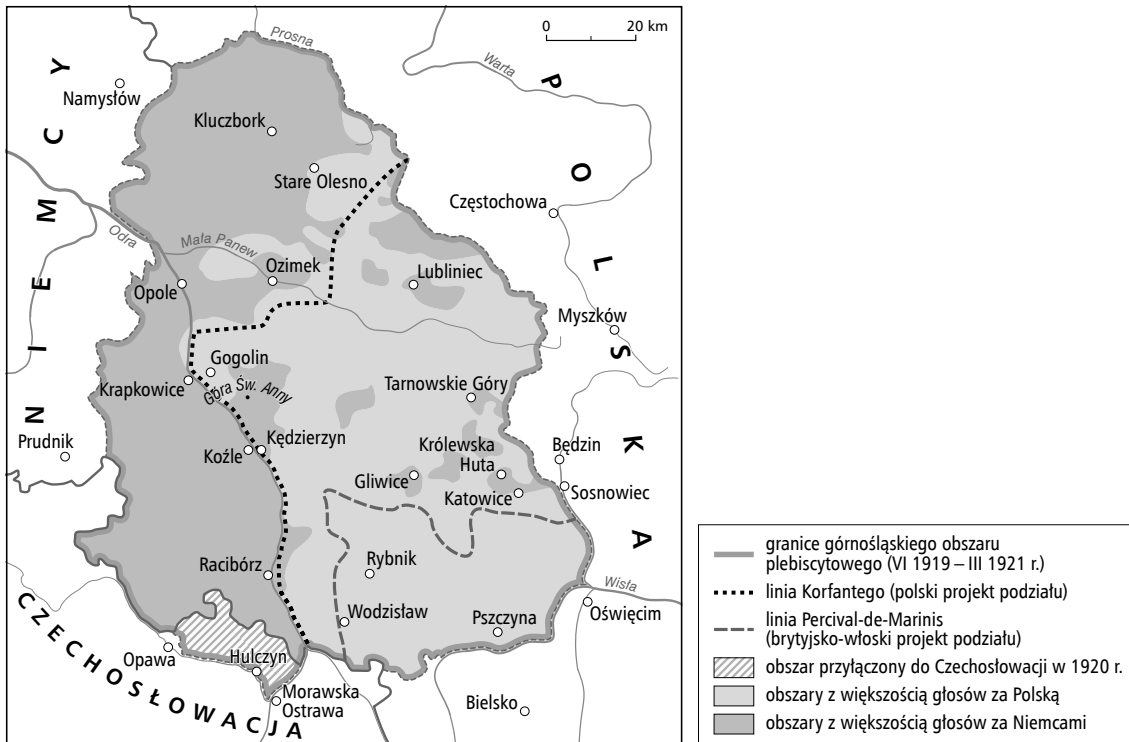
Wybudowanie linii kolejowej zwanej magistralą węglową umożliwiło połączenie

- A. Warszawy z portem w Gdańsku.
- B. Górnego Śląska z wybrzeżem Bałtyku.
- C. Centralnego Okręgu Przemysłowego z Gdynią.
- D. Kresów Wschodnich z Łódzkim Okręgiem Przemysłowym.

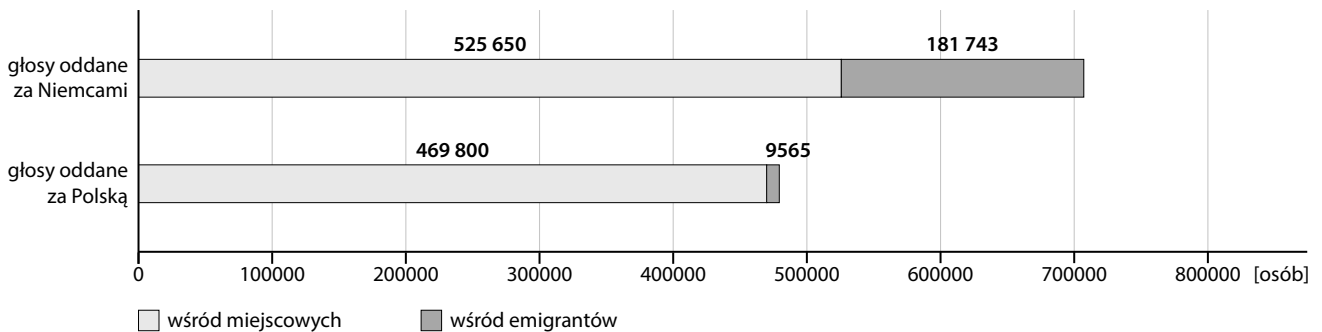
Zadanie 7. (0–2)

Przyjrzyj się danym na mapie i wykresie, a następnie wykonaj polecenie.

Mapa. Propozycje rozgraniczenia na Górnym Śląsku na tle wyników plebiscytu z 1921 roku

Wykres. Wyniki plebiscytu z 1921 roku w sprawie przynależności państwowej Górnego Śląska

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

I.	Co piąty głosujący z grupy tzw. emigrantów głosował za przynależnością Górnego Śląska do Polski.	P	F
II.	Podział Górnego Śląska zaproponowany przez Wojciecha Korfantego zakładał przyłączenie do Polski Katowic i Gogolina.	P	F

Zadanie 8. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Rzeczywiście, z jednej strony Józef Piłsudski manifestacyjnie zadeklarował wycofanie się na polityczną emeryturę, z drugiej jednak jego wpływ na scenę polityczną wcale nie uległ zmniejszeniu. [...] Marszałek bardzo szybko przyjął rolę krytycznego komentatora i recenzenta swoich politycznych przeciwników, udzielając licznych wywiadów prasowych. [...] Przyczyny zbrojnego wystąpienia Piłsudskiego można podzielić na pośrednie i bezpośrednie. Do tych pierwszych zaliczyłbym przekonanie Piłsudskiego o niedoskonałości systemu demokracji parlamentarnej, wyrażające się jego zdaniem w „sejmowładztwie”, „partyjniactwie”, częstych zmianach gabinetów¹ i innych wadach ustrojowych. Prócz spraw o charakterze ogólniejszym główną bolączką marszałka była też ciągle sprawa organizacji armii, którą chciał uniezależnić od bieżącej polityki. Panaceum [lekarstwem] na wszystkie problemy miała być „sanacja”, czyli zarówno uzdrowienie moralne klasy politycznej, jak i odpowiednia modyfikacja systemu politycznego.

¹ Gabinet – tu: Rada Ministrów, rząd.

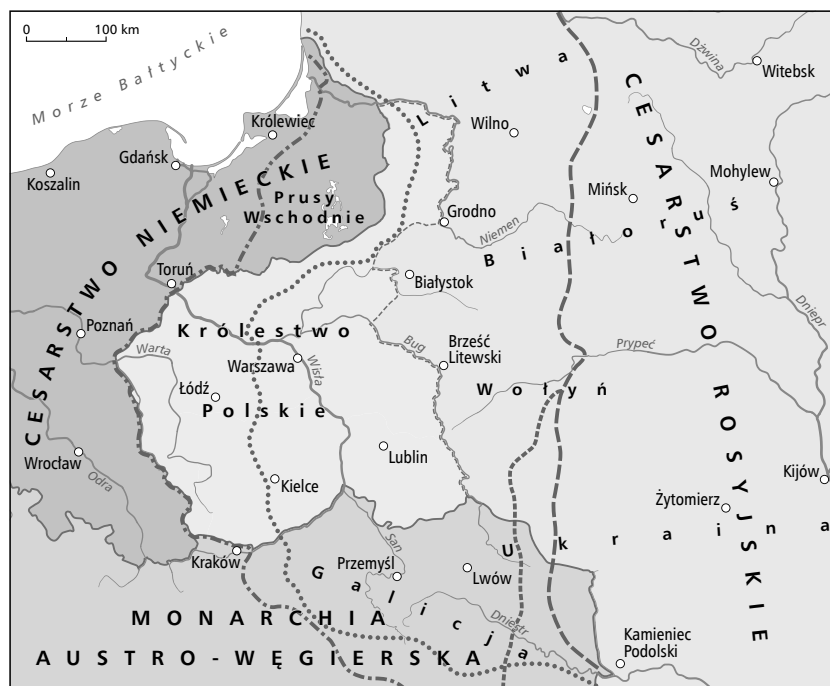
Źródło: B. Poboży, *Zamach stanu Józefa Piłsudskiego*, www.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

Na decyzję o przeprowadzeniu wojskowego zamachu stanu miało wpływ przekonanie Józefa Piłsudskiego o konieczności ograniczenia roli

- A. armii. B. rządu. C. sejmu. D. prasy.

Zadanie 9. (0–1)

Przyjrzyj się mapie i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

— granice państw sprzed wybuchu wojny w 1914 r.	Linie frontu:	— w październiku 1915 r.
- - - wschodnia granica Królestwa Polskiego w Cesarstwie Rosyjskim	- - - we wrześniu 1914 r. w kwietniu 1915 r.
 w wrześniu 1916 r.	

W 1915 roku na froncie wschodnim wojska państw centralnych

- A. zdobyły wschodnią Ukrainę.
 B. zajęły Królestwo Polskie.
 C. wycofały się z Prus Wschodnich.
 D. straciły Galicję Wschodnią.

Zadanie 10. (0–2)

Przeczytaj teksty i wykonaj polecenie.

Tajny protokół paktu Ribbentrop–Mołotow [fragment]

1. Na wypadek przekształcenia terytorialno-politycznego obszaru należącego do państw bałtyckich (Finlandia, Estonia, Łotwa i Litwa) północna granica Litwy tworzy automatycznie granicę sfery interesów niemieckich i ZSRR, przy czym obie strony uznają roszczenia Litwy do terytorium wileńskiego.
2. Na wypadek terytorialno-politycznego przekształcenia terytoriów należących do państwa polskiego sfery interesów Niemiec i ZSRR będą rozgraniczone w przybliżeniu przez linię Narew-Wiśła-San. [...]

Źródło: *Zestawienie najważniejszych umów i porozumień międzynarodowych* [...], s. 14, www.senat.gov.pl [dostęp: 12.04.2022].

„Polska traktatu wersalskiego już nigdy nie powstanie ponownie. Gwarantują to dwa największe mocarstwa świata” – powiedział Adolf Hitler w Reichstagu 6 października 1939 roku, mając na myśli pakt Ribbentrop–Mołotow z 23 sierpnia 1939 roku [...]. Pakt był wyrazem jedynie doraźnej wspólnoty interesów, jaką było obalenie istniejącego porządku w Europie Środkowo-Wschodniej, a przede wszystkim zlikwidowanie niepodległej Polski. Zawarcie porozumienia ze Stalinem umożliwiło Hitlerowi rozpoczęcie inwazji na Polskę 1 września 1939 roku. III Rzesza nie tylko nie musiała się obawiać nieprzychylniej postawy Związku Sowieckiego: w nowej sytuacji również stanowcza reakcja Francji i Wielkiej Brytanii, związanych sojuszami z II Rzeczpospolitą, stanęła pod znakiem zapytania. 17 września do Wehrmachtu dołączyła Armia Czerwona, również napadając na Polskę.

Źródło: M. Przegiętka, *Nieufni sojusznicy*, „Biuletyn IPN” 2016, nr 9 (54), s. 24, www.pamiec.pl [dostęp: 12.04.2022].

Podaj na podstawie tekstów jedną z przyczyn i jeden ze skutków podpisania paktu Ribbentrop–Mołotow.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Wiosną 1915 r. powstały dwie kolejne brygady legionowe. Męstwo żołnierzy Legionów Polskich okazane na froncie rosyjskim [...] nie pozostawiało złudzeń, że walczyli o niepodległe państwo polskie, nie o zwycięstwo Niemiec i Austro-Węgień, sojusz z nimi uważali bowiem za doraźny. [...]

Tymczasem w działalności Piłsudskiego rozpoczął się nowy etap. Jeszcze w 1915 r. zaczął wstrzymywać werbunek do Legionów i tworzyć [tajną] Polską Organizację Wojskową. Po Akcie 5 listopada 1916 r. [...] zaczął domagać się przekształcenia Legionów w armię polską, podlegającą wyłącznie polskiej władzy. Żądania te formułował coraz bardziej stanowczo po upadku caratu w Rosji w marcu 1917 r. Gdy zaborcy odrzucili postulaty Piłsudskiego, latem 1917 r. większość legionistów odmówiła złożenia przysięgi na dochowanie wierności sojuszniczej Niemcom i Austro-Węgrom. W odpowiedzi Niemcy internowali żołnierzy i oficerów I i III Brygady w Beniaminowie i w Szczypiornie, a ich Komendanta – w Magdeburgu.

Źródło: M. Gałęzowski, *Marszałek Józef Piłsudski (1867–1935)*, IPN KŚZpNP 2014, s. 7–8.

Zdaniem autora cytowanego tekstu Józef Piłsudski doprowadził do kryzysu przysięgowego, ponieważ

- A. legioniści polscy nie widzieli szans na odrodzenie swojego niepodległego państwa.
- B. państwa centralne nie spełniły obietnic złożonych Polakom w Akcie 5 listopada.
- C. rewolucjoniści rosyjscy uznali prawo Polaków do ogłoszenia niepodległości.
- D. władze niemieckie dążyły do przekształcenia Legionów w niezależną armię polską.

Zadanie 12. (0–1)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

W 1925 roku z inicjatywy Niemiec odbyła się międzynarodowa konferencja w Locarno. W głównych obradach brali udział przedstawiciele państw zachodnich. W wynegocjowanym przez uczestników spotkania traktacie zapewniono nienaruszalność granicy francusko-niemieckiej i belgijsko-niemieckiej. Gwarantami układu były Włochy i Wielka Brytania. Takich gwarancji nie zapewniono granicy polsko-niemieckiej i czechosłowacko-niemieckiej. Polska i Czechosłowacja podpisały jedynie układ arbitrażowy z Niemcami, a Francja potwierdziła sojusz z Polską.

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1.–3.

Konferencja w Locarno zwiększyła bezpieczeństwo

A.	granicy francuskiej,	ponieważ	1.	Niemcy potwierdziły nienaruszalność granic z Polską i Czechosłowacją.
			2.	Włochy i Wielka Brytania stały się gwarantami pokoju francusko-niemieckiego.
B.	granicy polskiej,		3.	Francja potwierdziła układ sojuszniczy z Rzecząpospolitą.

Zadanie 13. (0–2)

Przeczytaj tekst i uzupełnij zdanie. Zaznacz A albo B oraz C albo D.

Fragment Aktu 5 listopada

Przejęci niezłomną ufnością w ostateczne zwycięstwo ich broni i życzeniem powodowani, by ziemie polskie, przez waleczne ich wojska ciężkimi ofiarami panowaniu rosyjskiemu wydarte, do szczęśliwej wywieść przyszłości, Jego Cesarska i Królewska Mość, Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier, oraz Jego Cesarska Mość, Cesarz Niemiecki, ułożyli się, by z ziem [polskich] [...] utworzyć państwo samodzielne, z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. [...] Nowe Królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękojmię, potrzebne do swobodnego sił swych rozwoju. We własnej armii nadal żyć będą pełne sławy tradycje wojsk polskich dawniejszych czasów i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni we wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacja, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnym porozumieniu.

Źródło: K. Kumaniecki, *Odbudowa państwowości polskiej. Najważniejsze dokumenty 1912–styczeń 1924*, Warszawa–Kraków 1924, s. 48.

W miarę przedłużania się wojny i wyczerpywania zasobów ludzkich niemieckie władze wojskowe zamierzały wykorzystać dla swych celów potencjał ludnościowy zajętego [...] Królestwa Polskiego. [...] Bohaterska postawa i waleczność Legionów Polskich w 1916 roku pod Kostiuchnówką, nad Styrem i Stochodem, podczas rosyjskiej ofensywy gen. Brusilowa, spotkała się z uznaniem najwyższych władz wojskowych państw centralnych, głównie Niemiec. Po bitwie pod Kostiuchnówką gen. Erich v. [von] Ludendorff, szef sztabu frontu wschodniego, pisał do podsekretarza stanu w Berlinie: „Polak to dobry żołnierz. Gdy Austria zawodzi, my musimy postarać się o nowe siły [...]”.

Źródło: Z. Gnat-Wieteska, *Akt 5 listopada, jego postanowienia i znaczenie*, „Niepodległość i Pamięć” 2016, nr 23/2, s. 13–14, www.bazhum.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

Akt 5 listopada zapowiadał zmianę sytuacji politycznej na ziemiach byłego zaboru **A/B**, aby zachęcić Polaków do zaciągania się w szeregi armii państw **C/D**.

I. **A.** rosyjskiego

B. austriackiego

II. **C.** ententy

D. centralnych

Zadanie 14. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Piotr Zaremba: [...] trudno jest mi [...] postępowanie [Piłsudskiego] zaakceptować. Brześć, Bereza – to były konsekwencje jego wyboru [tzn. siłowego przejęcia władzy w 1926 roku]. Ale partie [polityczne] istniały do 1939 roku, niedługo przed wojną miały miejsce demokratyczne wybory samorządowe, choć można [...] [dostrzec] eliminację partii z sejmu przez ordynację wyborczą. [Józef Piłsudski po zamachu majowym] Nie kolekcjonował funkcji i najwyższych urzędów. Formalnie na ogół pełnił funkcję tylko ministra spraw wojskowych i generalnego inspektora, [...] dwa razy był też premierem. [...] Piłsudskiego interesują głównie armia i stosunki zagraniczne. Oczywiście podejmuje strategiczne decyzje polityczne, takie jak rozwiązanie sejmu czy uwięzienie polityków opozycji, ale pozostałe tematy, przede wszystkim gospodarcze, zostawia innym i się nie wtrąca. Jest gwarantem stabilności państwa, ale nim w żaden sposób nie administruje. [...] Nie wysuwa się do przodu. Jego kult jest organizowany, ale z niewielkim jego udziałem.

Źródło: *Zamach majowy, czyli wojna domowa po polsku*, dyskusja z udziałem K. Badziaka, A. Dudka, P. Zaremby i M. Mirowskiego, 2018, www.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

W II Rzeczypospolitej w okresie rządów autorytarnych

A. skupiono najwyższe urzędy w rękach jednej osoby.

B. oddano przywódcy administrowanie państwem.

C. prześladowano liderów opozycji politycznej.

D. zakazano działalności partii opozycyjnych.

Zadanie 15. (0–3)

Przeczytaj tekst, przyjrzyj się mapie i zaznacz poprawne dokończenia zdań.

Fragment traktatu międzynarodowego

Niemcy, Zjednoczone Królestwo¹, Francja i Włochy, biorąc pod uwagę osiągnięte już w zasadzie porozumienie co do odstąpienia Niemcom obszaru zamieszkanego przez Niemców sudeckich, zgodziły się na poniżej wymienione sposoby i warunki tej cesji² oraz na zarządzenia, jakie mają być wydane, przy czym, na mocy tego porozumienia, każde z tych państw uważa się za odpowiedzialne za kroki niezbędne dla zapewnienia jego wykonania [...].

¹ Zjednoczone Królestwo – Wielka Brytania.

² Cesja – tu: odstąpienie terytorium.

Źródło: *Wiek XX w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1998, s. 114.

- I. Przytoczony tekst to fragment traktatu międzynarodowego, który zawarto
- A. w 1936 r. B. w 1938 r. C. w 1939 r.
- II. Na mocy cytowanego porozumienia do Niemiec przyłączono obszar oznaczony w legendzie numerem
- A. 1. B. 2. C. 3.
- III. Wielka Brytania i Francja w okresie, w którym zawarto zacytowany traktat, prowadziły wobec Niemiec politykę
- A. ustępstw. B. równowagi. C. dominacji.

Zadanie 16. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Wiosną 1924 r. [...] wszyscy mogli czuć się milionerami. Dowcip rysunkowy z tamtych czasów ukazywał powracającego do domu po wypłacie pracownika, który pieniądze musiał wieźć dorożką. Gdy dojechał, okazało się, że wszystko musi zostawić woźnicy jako zapłatę, gdyż w trakcie podróży ceny wzrosły.

[...] Musiano drukować banknoty o coraz wyższych nominatach. [...] Dopiero zdecydowane reformy Władysława Grabskiego, premiera od grudnia 1923 r., doprowadziły do opanowania [...] [kryzysu]. Po ustabilizowaniu pieniądza 29 kwietnia 1924 r. Grabski mógł przeprowadzić reformę walutową, po której 1 złoty polski równał się 1 800 000 marek.

Źródło: *Reforma walutowa Grabskiego*, www.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

Wyjaśnij, w jakim celu rząd Władysława Grabskiego wprowadził reformę walutową i na czym ona polegała. Użyj pojęcia *hiperinflacja*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HISTORIA

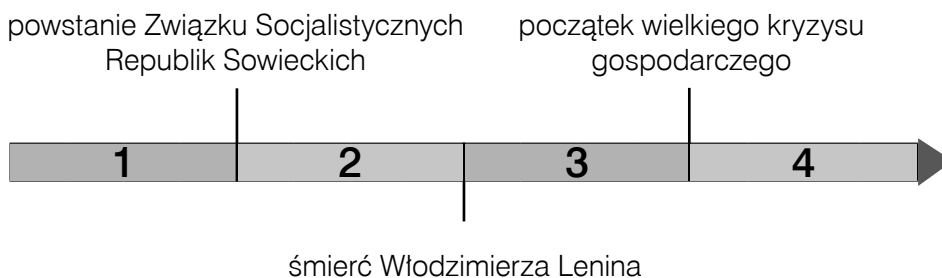
.....

Test składa się z 16 zadań. W zadaniach 1.–4., 6.–9., 11.–15. wybierz poprawną odpowiedź i zaznacz ją znakiem X. Jeśli się pomylisz, otocz kółkiem błędnie zaznaczoną odpowiedź i zaznacz właściwą. Odpowiedzi do zadań 5., 10., 16. zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Zadanie 1. (0–1)

Przeczytaj tekst, przyjrzyj się taśmie chronologicznej i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Już w okresie wojny domowej komuniści zapoczątkowali szereg radykalnych zmian, które przyczyniły się do załamania gospodarczego w Rosji. W 1921 roku Włodzimierz Lenin zatrzymał rozpoczęty wcześniej proces wprowadzania komunizmu w gospodarce i wdrożył założenia Nowej Polityki Ekonomicznej. Do urzeczywistnienia idei komunistycznych w sektorze gospodarczym powrócił Józef Stalin. W 1927 roku przyjęto pierwszy plan pięcioletni, zakładający szybkie uprzemysłowienie kraju, ale w efekcie wyniszczający społeczeństwo. Nawet krach na giełdach zachodnich w 1929 roku nie miał wpływu na zmianę kierunku polityki dyktatora.

Realizacja pierwszego planu pięcioletniego rozpoczęła się w ZSRS w okresie zaznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1. B. 2. C. 3. D. 4.

Zadanie 2. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Traktat pokojowy z Niemcami, będący efektem obrad w Paryżu, został podpisany w pałacu wersalskim. W chwili rozpoczęcia konferencji jednym z delegatów Polski był ówczesny premier Ignacy Paderewski. Stanowisko szefa rządu powierzono mu kilka tygodni po powrocie na ziemie polskie. Sławny pianista, zanim przybył do Warszawy, zatrzymał się w Poznaniu, a entuzjazm, z jakim przywitali go mieszkańcy miasta, stał się impulsem do wybuchu antyniemieckiego powstania w Wielkopolsce. Walka zbrojna Polaków o tę część ziem dawnego zaboru pruskiego ułatwiła polskiej delegacji w Paryżu uzyskanie zgody na przyłączenie Wielkopolski do Rzeczypospolitej.

Wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W każdym wierszu tabeli zaznacz literę spośród A–D.

- A. Podpisanie traktatu wersalskiego.
- B. Wybuch powstania wielkopolskiego.
- C. Rozpoczęcie konferencji pokojowej w Paryżu.
- D. Przybycie Ignacego Paderewskiego do Poznania.

I.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
II.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

Zadanie 3. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Zwołanie Sejmu Ustawodawczego zamykało pierwszy okres odbudowy państwa polskiego, w którym kluczową rolę odegrał Józef Piłsudski. Tuż po powrocie do Warszawy były dowódca Legionów Polskich przejął z rąk Rady Regencyjnej władzę wojskową, a 22 listopada został Tymczasowym Naczelnikiem Państwa. Jedną z pierwszych decyzji Józefa Piłsudskiego jako głowy państwa było wydanie dekretu o przeprowadzeniu wyborów do Sejmu Ustawodawczego. Głównym zadaniem tego organu władzy było uchwalenie konstytucji, co nastąpiło dwa lata później.

Szereg, w którym uporządkowano chronologicznie wydarzenia, to

- A. powołanie Rady Regencyjnej → uchwalenie konstytucji marcowej → wybory do Sejmu Ustawodawczego.
- B. wybory do Sejmu Ustawodawczego → powołanie Rady Regencyjnej → uchwalenie konstytucji marcowej.
- C. powołanie Rady Regencyjnej → wybory do Sejmu Ustawodawczego → uchwalenie konstytucji marcowej.
- D. wybory do Sejmu Ustawodawczego → uchwalenie konstytucji marcowej → powołanie Rady Regencyjnej.

Zadanie 4. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

W początkach lat dwudziestych ubiegłego stulecia partia nazistowska ([...] NSDAP) była jednym z licznych radykalnych ugrupowań politycznych, zdobywających w Niemczech poparcie wskutek rozczarowania społeczeństwa wynikiem I wojny światowej.

Początki [...] kariery politycznej [Adolfa Hitlera] nie wróżyły [mu] późniejszego sukcesu. Gdy po nieudanej próbie zamachu stanu w Monachium opuścił więzienie (1924), gospodarka niemiecka właśnie odzyskiwała równowagę [...], przez co podatność Niemców na hasła radykalne znacznie zmalała. Hitler skupił się zatem na odtworzeniu struktur partii [...] i czekał na okazję.

Nadarzyła się ona już wkrótce, z chwilą wybuchu światowego kryzysu w 1929 roku. Katastrofa gospodarcza i wielomilionowe bezrobocie postawiły wielu Niemców w położeniu zupełnie dramatycznym. [...] wyborcy byli gotowi głosować na kogokolwiek, kto tylko byłby w stanie [...] zaproponować środki zaradcze. Najbardziej zdesperowani dostrzegali wybór tylko pomiędzy komunistami i nazistami. [...]

Wbrew nadziejom Hitlera NSDAP nigdy w wolnych wyborach nie osiągnęła wyniku pozwalającego na sprawowanie samodzielnych rządów. Istniały w Niemczech partie i grupy społeczne, które okazywały sprzeciw wobec zarówno celów, jak i brutalnych metod prowadzenia przez nazistów walki politycznej. Ich wpływ okazał się jednak zbyt słaby, zaś elity demokratyczne były zbyt skłócone i zdezorientowane, aby powstrzymać Hitlera na drodze ku władzy. W rezultacie w styczniu 1933 roku, po kolejnym kryzysie gabinetowym, prezydent Hindenburg desygnował Hitlera na stanowisko kanclerza Niemiec. Był to przełomowy moment w dziejach republiki weimarskiej i jednocześnie początek jej końca.

Źródło: Miejsce Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau Były Niemiecki Nazistowski Obóz Koncentracyjny i Zagłady, *Historia*, www.auschwitz.org [dostęp: 12.04.2022].

Adolf Hitler został kanclerzem w momencie, gdy w Niemczech

- A. wzrosła stabilność polityczna.
- B. nastąpiło załamanie gospodarcze.
- C. wprowadzono rządy republikańskie.
- D. utworzono partię narodowosocjalistyczną.

Zadanie 5. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Podpisanie rozejmu 11 listopada 1918 r. i zakończenie I wojny światowej przesądziły o powstaniu niepodległej Polski, ale nie wyznaczyły granic państwa. Walka o nie trwała jeszcze pięć lat – najdłuższą i najtrudniejszą była walka o granicę wschodnią.

Dla rządzących w Rosji bolszewików Kresy i Polska stanowić miały „czerwony pomost”, dzięki któremu rewolucja komunistyczna dotrze do krajów Europy Zachodniej. Zajęcie terenów na zachód od Bugu dawało możliwość realizacji eksperymentu politycznego – idei likwidacji państw narodowych i powstania wspólnoty komunistycznej. [...]

Gdyby nie udało się obronić Warszawy, Polska Republika Rad stałaby się faktem. Upadek Polski pociągnąłby za sobą upadek państw bałtyckich, zachwianie systemu wersalskiego w Europie i próbę przeniesienia rewolucji na zachód. Obrona Warszawy zapobiegła bolszewizacji Europy. Dla polskiego społeczeństwa zwycięstwo w wojnie z Rosją Sowiecką miało znaczenie moralne. Był to pierwszy od 220 lat sukces Polski na arenie międzynarodowej i pierwsza od 220 lat wojna wygrana samodzielnie przez armię polską.

Źródło: B. Wolszczak, *Czy potrzeba było cudu? Bitwa Warszawska 1920 r.*, 10 sierpnia 2016, www.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

Napisz, jaki cel chcieli osiągnąć bolszewicy, gdy rozpoczęli wojnę z Polską. Wyjaśnij, jakie znaczenie miała dla państwa polskiego obrona Warszawy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0–1)

Przyjrzyj się mapie i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

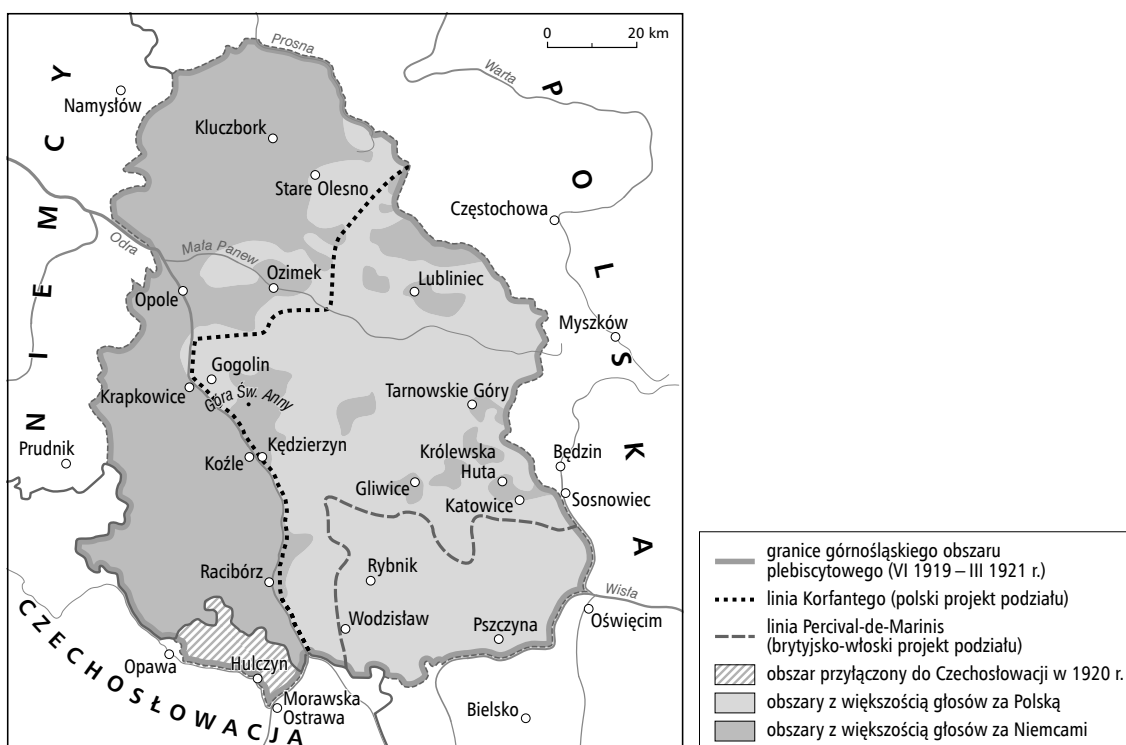
Wybudowanie linii kolejowej zwanej magistralą węglową umożliwiło połączenie

- A. Kresów Wschodnich z Łódzkim Okręgiem Przemysłowym.
- B. Centralnego Okręgu Przemysłowego z Gdynią.
- C. Górnego Śląska z wybrzeżem Bałtyku.
- D. Warszawy z portem w Gdańsku.

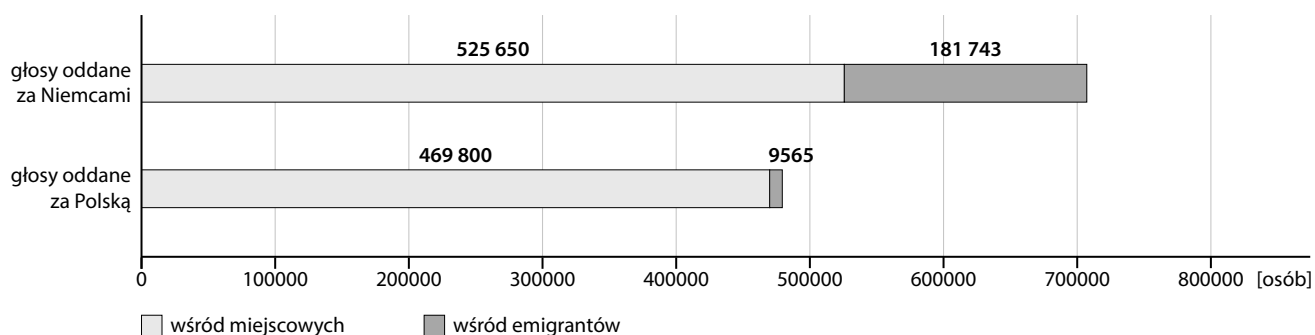
Zadanie 7. (0–2)

Przyjrzyj się danym na mapie i wykresie, a następnie wykonaj polecenie.

Mapa. Propozycje rozgraniczenia na Górnym Śląsku na tle wyników plebiscytu z 1921 roku

Wykres. Wyniki plebiscytu z 1921 roku w sprawie przynależności państwowej Górnego Śląska

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

I.	Podział Górnego Śląska zaproponowany przez Wojciecha Korfantego zakładał przyłączenie do Polski Katowic i Gogolina.	P	F
II.	Co piąty głosujący z grupy tzw. emigrantów głosował za przynależnością Górnego Śląska do Polski.	P	F

Zadanie 8. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Rzeczywiście, z jednej strony Józef Piłsudski manifestacyjnie zadeklarował wycofanie się na polityczną emeryturę, z drugiej jednak jego wpływ na scenę polityczną wcale nie uległ zmniejszeniu. [...] Marszałek bardzo szybko przyjął rolę krytycznego komentatora i recenzenta swoich politycznych przeciwników, udzielając licznych wywiadów prasowych. [...] Przyczyny zbrojnego wystąpienia Piłsudskiego można podzielić na pośrednie i bezpośrednie. Do tych pierwszych zaliczyłbym przekonanie Piłsudskiego o niedoskonałości systemu demokracji parlamentarnej, wyrażające się jego zdaniem w „sejmowładztwie”, „partyjniactwie”, częstych zmianach gabinetów¹ i innych wadach ustrojowych. Prócz spraw o charakterze ogólniejszym główną bolączką marszałka była też ciągle sprawa organizacji armii, którą chciał uniezależnić od bieżącej polityki. Panaceum [lekarstwem] na wszystkie problemy miała być „sanacja”, czyli zarówno uzdrowienie moralne klasy politycznej, jak i odpowiednia modyfikacja systemu politycznego.

¹ Gabinet – tu: Rada Ministrów, rząd.

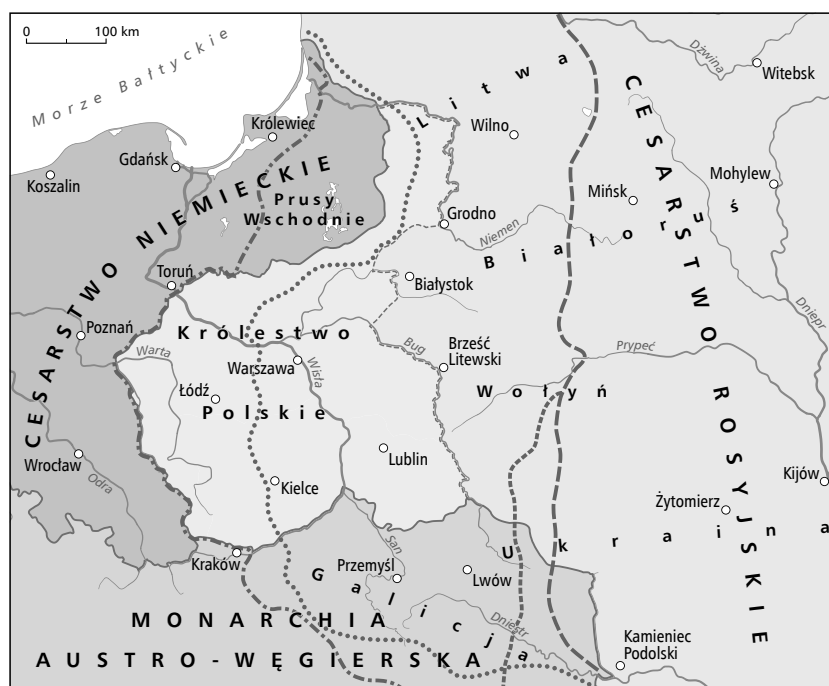
Źródło: B. Poboży, *Zamach stanu Józefa Piłsudskiego*, www.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

Na decyzję o przeprowadzeniu wojskowego zamachu stanu miało wpływ przekonanie Józefa Piłsudskiego o konieczności ograniczenia roli

- A. armii. B. rządu. C. prasy. D. sejmu.

Zadanie 9. (0–1)

Przyjrzyj się mapie i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

— granice państw sprzed wybuchu wojny w 1914 r.	Linie frontu:	— w październiku 1915 r.
- - - wschodnia granica Królestwa Polskiego w Cesarstwie Rosyjskim	- - - we wrześniu 1914 r.	· · · · · w październiku 1916 r.
	· · · · · w kwietniu 1915 r.	

W 1915 roku na froncie wschodnim wojska państw centralnych

- A. wycofały się z Prus Wschodnich.
 B. zdobyły wschodnią Ukrainę.
 C. straciły Galicję Wschodnią.
 D. zajęły Królestwo Polskie.

Zadanie 10. (0–2)

Przeczytaj teksty i wykonaj polecenie.

Tajny protokół paktu Ribbentrop–Mołotow [fragment]

1. Na wypadek przekształcenia terytorialno-politycznego obszaru należącego do państw bałtyckich (Finlandia, Estonia, Łotwa i Litwa) północna granica Litwy tworzy automatycznie granicę sfery interesów niemieckich i ZSRR, przy czym obie strony uznają roszczenia Litwy do terytorium wileńskiego.
2. Na wypadek terytorialno-politycznego przekształcenia terytoriów należących do państwa polskiego sfery interesów Niemiec i ZSRR będą rozgraniczone w przybliżeniu przez linię Narew-Wiśła-San. [...]

Źródło: *Zestawienie najważniejszych umów i porozumień międzynarodowych* [...], s. 14, www.senat.gov.pl [dostęp: 12.04.2022].

„Polska traktatu wersalskiego już nigdy nie powstanie ponownie. Gwarantują to dwa największe mocarstwa świata” – powiedział Adolf Hitler w Reichstagu 6 października 1939 roku, mając na myśli pakt Ribbentrop–Mołotow z 23 sierpnia 1939 roku [...]. Pakt był wyrazem jedynie doraźnej wspólnoty interesów, jaką było obalenie istniejącego porządku w Europie Środkowo-Wschodniej, a przede wszystkim zlikwidowanie niepodległej Polski. Zawarcie porozumienia ze Stalinem umożliwiło Hitlerowi rozpoczęcie inwazji na Polskę 1 września 1939 roku. III Rzesza nie tylko nie musiała się obawiać nieprzychylniej postawy Związku Sowieckiego: w nowej sytuacji również stanowcza reakcja Francji i Wielkiej Brytanii, związanych sojuszami z II Rzeczpospolitą, stanęła pod znakiem zapytania. 17 września do Wehrmachtu dołączyła Armia Czerwona, również napadając na Polskę.

Źródło: M. Przegiętka, *Nieufni sojusznicy*, „Biuletyn IPN” 2016, nr 9 (54), s. 24, www.pamiec.pl [dostęp: 12.04.2022].

Podaj na podstawie tekstów jedną z przyczyn i jeden ze skutków podpisania paktu Ribbentrop–Mołotow.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Wiosną 1915 r. powstały dwie kolejne brygady legionowe. Męstwo żołnierzy Legionów Polskich okazane na froncie rosyjskim [...] nie pozostawiało złudzeń, że walczyli o niepodległe państwo polskie, nie o zwycięstwo Niemiec i Austro-Węgiei, sojusz z nimi uważali bowiem za doraźny. [...]

Tymczasem w działalności Piłsudskiego rozpoczął się nowy etap. Jeszcze w 1915 r. zaczął wstrzymywać werbunek do Legionów i tworzyć [tajną] Polską Organizację Wojskową. Po Akcie 5 listopada 1916 r. [...] zaczął domagać się przekształcenia Legionów w armię polską, podlegającą wyłącznie polskiej władzy. Żądania te formułował coraz bardziej stanowczo po upadku caratu w Rosji w marcu 1917 r. Gdy zaborcy odrzucili postulaty Piłsudskiego, latem 1917 r. większość legionistów odmówiła złożenia przysięgi na dochowanie wierności sojuszniczej Niemcom i Austro-Węgrom. W odpowiedzi Niemcy internowali żołnierzy i oficerów I i III Brygady w Beniaminowie i w Szczypiornie, a ich Komendanta – w Magdeburgu.

Źródło: M. Gałęzowski, *Marszałek Józef Piłsudski (1867–1935)*, IPN KŚZpNP 2014, s. 7–8.

Zdaniem autora cytowanego tekstu Józef Piłsudski doprowadził do kryzysu przysięgowego, ponieważ

- A. rewolucjoniści rosyjscy uznali prawo Polaków do ogłoszenia niepodległości.
- B. państwa centralne nie spełniły obietnic złożonych Polakom w Akcie 5 listopada.
- C. legioniści polscy nie widzieli szans na odrodzenie swojego niepodległego państwa.
- D. władze niemieckie dążyły do przekształcenia Legionów w niezależną armię polską.

Zadanie 12. (0–1)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

W 1925 roku z inicjatywy Niemiec odbyła się międzynarodowa konferencja w Locarno. W głównych obradach brali udział przedstawiciele państw zachodnich. W wynegocjowanym przez uczestników spotkania traktacie zapewniono nienaruszalność granicy francusko-niemieckiej i belgijsko-niemieckiej. Gwarantami układu były Włochy i Wielka Brytania. Takich gwarancji nie zapewniono granicy polsko-niemieckiej i czechosłowacko-niemieckiej. Polska i Czechosłowacja podpisały jedynie układ arbitrażowy z Niemcami, a Francja potwierdziła sojusz z Polską.

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1.–3.

Konferencja w Locarno zwiększyła bezpieczeństwo

A.	granicy francuskiej,	ponieważ	1.	Francja potwierdziła układ sojuszniczy z Rzeczpospolitą.
			2.	Niemcy potwierdziły nienaruszalność granic z Polską i Czechosłowacją.
B.	granicy polskiej,		3.	Włochy i Wielka Brytania stały się gwarantami pokoju francusko-niemieckiego.

Zadanie 13. (0–2)

Przeczytaj tekst i uzupełnij zdanie. Zaznacz A albo B oraz C albo D.

Fragment Aktu 5 listopada

Przejęci niezłomną ufnością w ostateczne zwycięstwo ich broni i życzeniem powodowani, by ziemie polskie, przez waleczne ich wojska ciężkimi ofiarami panowaniu rosyjskiemu wydarte, do szczęśliwej wywieść przyszłości, Jego Cesarska i Królewska Mość, Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier, oraz Jego Cesarska Mość, Cesarz Niemiecki, ułożyli się, by z ziem [polskich] [...] utworzyć państwo samodzielne, z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. [...] Nowe Królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękojmię, potrzebne do swobodnego swych rozwoju. We własnej armii nadal żyć będą pełne sławy tradycje wojsk polskich dawniejszych czasów i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni we wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacja, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnym porozumieniu.

Źródło: K. Kumaniecki, *Odbudowa państwowości polskiej. Najważniejsze dokumenty 1912–styczeń 1924*, Warszawa–Kraków 1924, s. 48.

W miarę przedłużania się wojny i wyczerpywania zasobów ludzkich niemieckie władze wojskowe zamierzały wykorzystać dla swych celów potencjał ludnościowy zajętego [...] Królestwa Polskiego. [...] Bohaterska postawa i waleczność Legionów Polskich w 1916 roku pod Kostiuchnówką, nad Styrem i Stochodem, podczas rosyjskiej ofensywy gen. Brusilowa, spotkała się z uznaniem najwyższych władz wojskowych państw centralnych, głównie Niemiec. Po bitwie pod Kostiuchnówką gen. Erich v. [von] Ludendorff, szef sztabu frontu wschodniego, pisał do podsekretarza stanu w Berlinie: „Polak to dobry żołnierz. Gdy Austria zawodzi, my musimy postarać się o nowe siły [...]”.

Źródło: Z. Gnat-Wieteska, *Akt 5 listopada, jego postanowienia i znaczenie*, „Niepodległość i Pamięć” 2016, nr 23/2, s. 13–14, www.bazhum.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

Akt 5 listopada zapowiadał zmianę sytuacji politycznej na ziemiach byłego zaboru **A/B**, aby zachęcić Polaków do zaciągania się w szeregi armii państw **C/D**.

I. **A.** rosyjskiego

B. austriackiego

II. **C.** ententy

D. centralnych

Zadanie 14. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Piotr Zaremba: [...] trudno jest mi [...] postępowanie [Piłsudskiego] zaakceptować. Brześć, Bereza – to były konsekwencje jego wyboru [tzn. siłowego przejęcia władzy w 1926 roku]. Ale partie [polityczne] istniały do 1939 roku, niedługo przed wojną miały miejsce demokratyczne wybory samorządowe, choć można [...] [dostrzec] eliminację partii z sejmu przez ordynację wyborczą. [Józef Piłsudski po zamachu majowym] Nie kolekcjonował funkcji i najwyższych urzędów. Formalnie na ogół pełnił funkcję tylko ministra spraw wojskowych i generalnego inspektora, [...] dwa razy był też premierem. [...] Piłsudskiego interesują głównie armia i stosunki zagraniczne. Oczywiście podejmuje strategiczne decyzje polityczne, takie jak rozwiązanie sejmu czy uwięzienie polityków opozycji, ale pozostałe tematy, przede wszystkim gospodarcze, zostawia innym i się nie wtrąca. Jest gwarantem stabilności państwa, ale nim w żaden sposób nie administruje. [...] Nie wysuwa się do przodu. Jego kult jest organizowany, ale z niewielkim jego udziałem.

Źródło: *Zamach majowy, czyli wojna domowa po polsku*, dyskusja z udziałem K. Badziaka, A. Dudka, P. Zaremby i M. Mirowskiego, 2018, www.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

W II Rzeczypospolitej w okresie rządów autorytarnych

A. zakazano działalności partii opozycyjnych.

B. prześladowano liderów opozycji politycznej.

C. oddano przywódcom administrowanie państwem.

D. skupiono najwyższe urzędy w rękach jednej osoby.

Zadanie 15. (0–3)

Przeczytaj tekst, przyjrzyj się mapie i zaznacz poprawne dokończenia zdań.

Fragment traktatu międzynarodowego

Niemcy, Zjednoczone Królestwo¹, Francja i Włochy, biorąc pod uwagę osiągnięte już w zasadzie porozumienie co do odstąpienia Niemcom obszaru zamieszkanego przez Niemców sudeckich, zgodziły się na poniżej wymienione sposoby i warunki tej cesji² oraz na zarządzenia, jakie mają być wydane, przy czym, na mocy tego porozumienia, każde z tych państw uważa się za odpowiedzialne za kroki niezbędne dla zapewnienia jego wykonania [...].

¹ Zjednoczone Królestwo – Wielka Brytania.

² Cesja – tu: odstąpienie terytorium.

Źródło: *Wiek XX w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1998, s. 114.

I. Przytoczony tekst to fragment traktatu międzynarodowego, który zawarto

- A. w 1936 r. B. w 1938 r. C. w 1939 r.

II. Na mocy cytowanego porozumienia do Niemiec przyłączono obszar oznaczony w legendzie numerem

- A. 1. B. 2. C. 3.

III. Wielka Brytania i Francja w okresie, w którym zawarto zacytowany traktat, prowadziły wobec Niemiec politykę

- A. dominacji. B. równowagi. C. ustępstw.

Zadanie 16. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Wiosną 1924 r. [...] wszyscy mogli czuć się milionerami. Dowcip rysunkowy z tamtych czasów ukazywał powracającego do domu po wypłacie pracownika, który pieniądze musiał wieźć dorożką. Gdy dojechał, okazało się, że wszystko musi zostawić woźnicy jako zapłatę, gdyż w trakcie podróży ceny wzrosły.

[...] Musiano drukować banknoty o coraz wyższych nominatach. [...] Dopiero zdecydowane reformy Władysława Grabskiego, premiera od grudnia 1923 r., doprowadziły do opanowania [...] [kryzysu]. Po ustabilizowaniu pieniądza 29 kwietnia 1924 r. Grabski mógł przeprowadzić reformę walutową, po której 1 złoty polski równał się 1 800 000 marek.

Źródło: *Reforma walutowa Grabskiego*, www.muzhp.pl [dostęp: 12.04.2022].

Wyjaśnij, w jakim celu rząd Władysława Grabskiego wprowadził reformę walutową i na czym ona polegała. Użyj pojęcia *hiperinflacja*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....